

[Johs. Clausen.]

Punkter tager Stilling imod det ministerielle Cirkulære af 21. April 1933. Man paapeger her det meningsløse i, at man har

„25 000 à 30 000 Medlemmer gaaende ledige i Byerne, og at samtidig kan Landbruget, der omkredser Byerne, ikke faa den Arbejdskraft, det har Brug for“.

Endvidere hedder det:

„Vi maa være enige om, at de har Pligt til at tage Arbejde, naar saadant tilbydes sig, selv om det er ved Landbruget og til Landbrugets Løn og Arbejdstid.“

Endelig — for at gøre det fuldstændigt — tilføjes der:

„hvad der som Regel ydes paa Egnens jævnt gode Gaarde til Husmænd og Daglejere, det maa være Medlemmer ogsaa gaa ind paa og indordne sig under...“

Det er et klart og tydeligt Svar, som er ganske modsat de Udtalelser, der før blev fremsat her om Løntrykkeri og om, at der laa en Hensigt bag ved Venstres og Det konservative Folkepartis Ændringsforslag om at lægge et Pres paa nedad. Det gør der ikke, men ligesom der ikke i samtlige andre Grundforbedringslove findes Tarifbestemmelser eller Direktiver om, hvad der skal betales, maa vi fastholde, at Arbejderne skal udføres for den paa Egnen gængse Løn. Hvis Landbrugsministeren med sin Bestemmelse har til Hensigt ganske at tariffinde Landbruget, er han altsaa i Uoverensstemmelse med et vigtigt Organ inden for sin egen Kreds, og vi ser med Sindsro paa, om disse Arbejder ikke kan fortsættes under saadanne Lønforhold, for det vil vi ikke kunne være tjent med.

Jeg vil endnu en Gang anbefale, at man her i Tinget vedtager Fællesudvalgets Indstilling II.

Landbrugsministeren (Bording): Den ærede Ordførers Udtalelse om, at jeg i et Cirkulære i Fjor havde fastsat, at de Grundforbedringsarbejder, der blev udført efter Grundforbedringsloven, maatte betales med tariffmæssig Løn, er urigtig. Det anbefales i Cirkulæret, at man fortrinsvis godkender Laan i de Tilfælde, hvor der betales tariffmæssig Løn, men der staar ikke noget om, at dette er en Betingelse. Der staar derimod, at hvor saadan ikke findes — og det er jo, som det ærede Medlem selv udtalte, meget faa Steder, der findes Tariffer —, skal de paagældende Arbejdere have den Løn, de bliver enige med deres Arbejdsgiver om. Det er ogsaa den Fremgangsmaade, man har fulgt, og Ministeriet har, som sagt, ingenlunde forlangt, at de paagældende for

at faa saadanne Laan skulde betale den tariffmæssige Løn. Jeg kan tilføje, at hvis man regner med, at hvert Laan har været paa 1 000 Kr. — det er muligt, man visse Steder har været noget højere oppe, men jeg ved, at i et af de Amter, hvor man har haft de allerfleste Laan, er det største Beløb rundt regnet 1 000 Kr. —, vil det sige, at det drejer sig om op imod 10 000 Laan, og det er kun i 4 Tilfælde, Ministeriet har nægtet at godkende Betalingen. Jeg forstaar derfor ikke, at man overhovedet kan rejse det Spørgsmaal, at man fra Ministeriets Side har villet tvinge Lønningerne op til urimelige Højder. Vi har aldrig forlangt, at det i alle Tilfælde skulde være tariffmæssige Lønninger. Jeg for mit Vedkommende erkender, at jeg ikke finder, at Lønningerne, naar der har været arbejdet efter Tarif, har været for høje; men jeg har ikke forlangt det, fordi man ikke altid har Tariffer. Man har, som sagt, i 4 Tilfælde nægtet at godkende Laan og Tilskud, fordi de Lønninger, der blev budt de paagældende, var ganske skandaløse.

Jeg skal yderligere tilføje, at vel har man ikke tidligere indsat en saadan Bestemmelse i Landbrugsministeriets Cirkulærer, men man har heller aldrig tidligere gennemført en Grundforbedringslov, hvorved Staten gav Landmændene saa stort et Tilskud, som der her er Tale om. Forslaget er formet saaledes, at Laanene kun skal forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, de er rentefri i de 2 første Aar, afdragsfri i 5 Aar, og Staten betaler $\frac{1}{3}$ af den Arbejdsløn, der bliver Tale om. Yderligere betaler Staten $\frac{1}{3}$ af, hvad der medgaar til Indkøb af Rør. Staten har, som sagt, aldrig ydet saa stort et Tilskud til Grundforbedringsarbejder, og jeg tvivler om, at den har gjort det over for noget andet Erhverv. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at det er en ikke ringe Begrundelse for, at der sikres de Arbejdere, som udfører dette meget ubehagelige Arbejde, en nogenlunde rimelig Løn. Naar det saa i Praksis har vist sig, at der blandt disse 8 000—10 000 Laanebegæringer kun er ganske faa Tilfælde, hvor man er skredet ind, begriber jeg ikke, at Flertalspartierne i denne Sal gaar saa voldsomt imod.

Jeg er enig med den ærede Ordfører om, at Rigsdagen har et ufravigeligt Ansvar over for de Landmænd, som har søgt disse Laan og har paabegyndt Arbejdet, men den har det ogsaa over for de Landmænd, som af Forsigtighed har holdt sig tilbage, indtil der forelaa et Resultat. Man kan ikke nægte at bevilge de 10 Mill. Kr., som jeg anser for det mindste Beløb, der